

V druhom štvrtroku 2013 narástla eurozóna o 0,3 % HDP naproti očakávaným 0,2 %.

Z Grécka prišli zdanlivo pozitívne správy. Krajine sa podarilo dosiahnuť primárny rozpočtový prebytok, teda pred zaplacením úrokov.

Kríza sa prejavuje prakticky vo všetkých krajinách a nie je len výsadou eurozóny.

Správy o konci krízy prichádzajú s pravidelnosťou východu slnka. Grécko má prebytok. Brusel má kopec nových nápadov ako míňať peniaze.

A ten o konci krízy poznáte? Správy o ekonomickom raste začínajú pripomínať Anderov rebrinák – teda staré vtipy v novom vydaní. V druhom štvrtroku 2013 narástla eurozóna o 0,3 % HDP naproti očakávaným 0,2 %, čo napríklad komisára Olli Rehna motivovalo k výroku „ukazuje sa, že naša odpoveď na krízu bola správna!“

Už pár rokov sme v situácii, keď rast HDP o pár desatiniek percenta je oslavovaný takmer ako pristátie na mesiaci. Nechajme teda politikov tešiť sa a pozrime sa na zvyšné tohto týždňové novinky v Európe.

Z Grécka prišli zdanlivo pozitívne správy. Krajine sa podarilo dosiahnuť primárny rozpočtový prebytok, teda pred zaplacením úrokov. Problém však je, že úroky sú gigantické, keďže aj dlh je gigantický. Primárny prebytok by bol pozitívnu správou vtedy, ak by sa krajina rozhodla zbankrotovať a zbaviť sa tak úrokov. To by nás však ako veriteľov príliš nepotešilo. Zaujímavé je, že kým v roku 2005 tvoril verejný sektor 40 % ekonomiky krajiny, dnes to je 46 %. Daňová záťaž sa od roku 2005 zvýšila z 39 % na 45 % HDP. Pekná ilustráciu pomeru zvyšovania daní a škrtniu výdavkov.

Zachraňovať grécky rozpočet pomáhajú aj Slováci. Do privatizácie 33 % podielu štátnej lotérie v hodnote 652 miliónov sa zapojili aj dve slovenské investičné skupiny. Je to jeden z najväčších úspechov privatizácie gréckych štátnych aktív, no napriek tento výnos pokryje len 0,2 % z 300 miliardového gréckeho dlhu.

V Španielsku pokračujú ceny nehnuteľností v ceste z kopca. Pobláznenie z lacných úverov krásne symbolizuje stavba najvyššej rezidenčnej budovy v Európe. Mrakodrap v Alicante staviteľia počas výstavby navýšili z pôvodných 20 poschodí o 27 ďalších. V nadšení zabudli na podstatnú vec, a síce zakomponovať dostatočnú kapacitu výťahov. Vrchné byty sú tak momentálne vhodné len pre atlétov.

V Írsku na rozdiel od Španielska už dávnejšie začali búrať neúspešné developerské projekty. V krajine sa darí znižovať finančnú páku v ekonomike, teda celkovú úroveň zadlženia. Tá však naďalej zostáva obrovská, po Luxembursku s prehľadom druhá najvyššia na hlavu v EÚ.

Kríza sa prejavuje prakticky vo všetkých krajinách a nie je len výsadou eurozóny. V Británii zažili rozsiahlu bankovú krízu a menej rozsiahlu realitnú bublinu. To sa odrazilo aj na poklese reálnych miezd, ktoré klesli od roku 2010 o 5,5 %, čo je štvrtý najvyšší pokles v Európe po Grécku, Portugalsku a Holandsku. Kto sa chce pred poklesom mzdy chrániť, mal by sa zamestnať v štátnej sfére, minimálne ak pracuje v Británii. Podľa Institute for Fiscal Studies medzi rokmi 2009 - 2011 poklesli v súkromnom sektore priemerná hodinová mzda z 15,1 libry na 13,6 libry, kým vo verejnom sektore z pôvodných 16,6 libry na 15,8 libry. Verejný sektor sa totiž nemusí trápiť problémami so zákazníkmi, ani odbytom.

Country	Population	National Debt Figures (€millions)				Per Capita Debt Figures (€)			
		Public Sector	Household	Business	Total	Public Sector	Household	Business	Total
Germany	81,843,809	2,166,278	1,542,000	1,610,000	5,318,278	26,468	18,841	19,672	64,981
France	65,397,912	1,833,810	1,148,216	2,163,146	5,145,172	28,041	17,557	33,077	78,675
Italy	60,850,782	1,988,658	710,135	1,279,984	3,978,777	32,681	11,670	21,035	65,386
Spain	46,196,277	883,873	843,945	1,398,476	3,126,294	19,133	18,269	30,272	67,674
Netherlands	16,730,348	427,515	769,336	584,036	1,780,887	25,553	45,984	34,909	106,447
Belgium	11,041,266	375,389	207,272	685,563	1,268,224	33,999	18,772	62,091	114,862
Austria	8,443,018	227,431	167,120	326,990	721,541	26,937	19,794	38,729	85,460
Ireland	4,495,351	192,461	176,861	327,411	696,733	42,813	39,343	72,833	154,990
Portugal	10,541,840	204,485	152,183	265,812	622,480	19,397	14,436	25,215	59,049
Greece	11,290,785	303,918	128,939	134,181	567,038	26,917	11,420	11,884	50,221
Finland	5,401,267	103,131	125,136	237,060	465,327	19,094	23,168	43,890	86,151
Luxembourg	524,853	9,232	24,005	126,045	159,282	17,590	45,737	240,153	303,480
Slovakia	5,404,322	37,245	117,370	191,255	345,869	6,892	21,718	35,389	63,999
Slovenia	2,055,496	19,189	44,641	72,742	136,573	9,336	21,718	35,389	66,443
Estonia	1,339,662	1,724	29,095	47,410	78,228	1,287	21,718	35,389	58,394
Cyprus	862,011	15,350	18,721	30,506	64,576	17,807	21,718	35,389	74,914
Malta	420,085	4,871	9,123	14,866	28,861	11,596	21,718	35,389	68,703
Eurozone	332,839,084	8,794,559	6,214,098	9,495,483	24,504,140	26,423	18,670	28,529	73,622

Zaujímavé bude sledovať vývoj v európskom bankovom sektore. Aby banky splnili podmienky dohody Basel III, musia sa zbaviť 3,2 bilióna aktív.

Zaujímavé bude sledovať vývoj v európskom bankovom sektore. Aby banky splnili podmienky dohody Basel III, musia sa zbaviť 3,2 bilióna aktív. Pritom za posledných 15 mesiacov sa už zbavili 2,9 bilióna aktív. Zároveň musia získať nový vlastný kapitál. Sekajú tak kde sa dá. Napríklad počty pobočiek. Od roku 2008 do konca roku 2012 ich ubudlo v Európe 20 000. Netreba sa báť, že sa vám cesta po spotrebný úver či kreditku predĺži, stále ostáva 218 687.

Správy o realitných bublinách, ktoré spustili krízu vo viacerých krajinách sa do Bruselu zjavne nedostali.

Len v Bruseli nikdy nie je problém vymyslieť nové výdavky. Miliardy z verejných prostriedkov išli do budovania obnoviteľných zdrojov energie, pričom návratnosť týchto investícií je skôr metafyzickou otázkou. No miesto prehodnotenia výdavkov smerom dole sa čoraz častejšie začína hovoriť o tom, že dotovať z európskych zdrojov bude treba aj jadrovú energiu.

Ďalšie peniaze pôjdu do realít. Správy o realitných bublinách, ktoré spustili krízu vo viacerých krajinách sa do Bruselu zjavne nedostali. Európska investičná banka chce zatiaľ skromnými dvoma miliardami financovať výstavbu realít v mestách, „kde sa to súkromným investorom zdá príliš riskantné.“ A to súkromní investori sa s lacnými peniazmi neraz vedú pustiť do pekne riskantných výstavieb!

Dotovať treba aj emancipáciu. Bruselskí astrológovia vyrátali z postavenia Venuše a Marsu, že pre šťastie ľudstva je málo profesoriek ženského pohlavia. Našťastie aj tento problém má riešenie, predbežne nás bude stáť šesť miliónov eur.

Otázku zvyšovania právomocí Bruselu na úkor členských štátov po Británii a Holandsku pomaly začína otvárať aj Nemecko, zatiaľ opatrne v podaní Angely Merkel. Otázne je, či po voľbách ju bude ešte niekto počúvať. Kampaň je už v plnom prúde, lietajú v nej často ostré myšlienky. Napríklad euroskeptická stránička Alternatíve Für Deutschland v kampani navrhuje, že Francúzsko by malo opustiť eurozónu. Dovolím si odhadnúť, že ani ich nebude nikto po voľbách počúvať.

Vy majte uši nastražené!

Martin Vlachynský
15.8.2013